

men siger den frimodigt?", saa er der ingen Menighed i Landet, som vil sige: Nei, en saadan Mand ville vi ikke have, og det kalder jeg Modenhed hos dem. Man har sagt, at de middelbare Valg, altsaa Valg ved Udvalg, maa man nødvendigvis holde paa, fordi de Mænd, der sidde i Udvalget, have ganske andet Begreb om deres Ansvar, end de umiddelbare Vælgere have. Men, forholder det sig virkelig ogsaa saaledes? Først maae vi dog lægge Mærke til, at det er jo dog ikke Alle, som have Begreb om at have et Ansvar; der er Mange, som efter vor Mening have havt den allerbedste Grund til i Livet at føle deres Ansvar, men de have aldrig følt det, og det er visstnok ikke enhver Mand, som bliver valgt ind i Udvalget, der vil føle dette Ansvar. Derfor siger jeg: Hvem er det nu, der skal afgjøre, at vi faae Mænd, der have Følelsen af dette Ansvar, Mænd, der ere alvorlige og vide, hvad det gjælder, ind i Udvalget? Det er netop de umiddelbare Vælgere; det er netop dem, der sætte dem derind. Vi blive altsaa nødte til at gaae tilbage til de første Valg, førend vi faae dem ind i Udvalg, som i Sandhed føler dette Ansvar. Fremdeles: Er det virkelig saa, at en Mand, som staaer frem og siger: denne skal være min Præst, føler sit Ansvar mindre end den, der siger: nei, den anden Mand skal gaae hen for mig og vælge min Præst. Jeg troer, at Ansvaret træder ganske anderledes levende frem i det første Tilfælde end i det sidste. Det er dog Noget, som vi Allesammen ville haabe, at naar denne Lov gaaer igjennem, den da vil vække Deeltagelse, saa at Folk ikke ville blive tilbage. Det er dog at haabe, at de ville samles om denne Sag, som har en saadan Bigtighed for dem. Hvad er det nu for Valg, som vække den største Deeltagelse blandt os? Er det de umiddelbare eller de middelbare Valg? Jeg vil ikke spørge om, hvem det er, der føler det største Ansvar, enten Valgmændene, som vælge Landsthingsmanden, eller den umiddelbare Vælger, der gaaer hen og vælger til Fjolkethinget, det vil jeg ikke spørge om her, men derom, hvor der er største Deeltagelse, og det er netop Deeltagelsen, vi maae ønske skal komme frem i Menig-

heden, idet Præsten vælges. Man har sagt, det er for Minoritetens Skyld, og det er især det Punkt, som er af største Bigtighed, at Mindretallet kan blive værget og faae et Medlem ind i Udvalget, der kan forsvare dets Sag. Der er jo sagt i Kirkecommissionens Betænkning: Naar Valgene til et saadant Udvalg foretages efter Forholdstalsvalgmaaden, vil det derigjennem opnaaes, at den opvalte og kirkelig sindede Deel af Menigheden faaer en sikker Afgang til at medvirke, og det under en Form, som giver Udbygning til, at dens Indflydelse, netop paa Grund af dens større aandelige Liv og Barne for Sagen, vil blive større, end dens Antal i og for sig vilde medføre". Jeg giver dem fuldkommen Ret, der sige, at den levende og troende Deel af Menigheden er Mindretal, og at man skal værne om dette Mindretal; men mon der dog virkelig skal opnaaes Noget for Minoriteten ved at faae et Medlem ind i Udvalget? Naar der er kommet et Mindretal ind i Udvalget, som f. Ex. bestaaer af 9, saa vil Et af To stee, enten vil dette ene Medlem træde op — saaledes som Minoriteten ofte ere nødte til netop paa Grund af sit ringe Antal — med Stivhed, Fasthed og Ubøielighed imod de Andre, det vil prøve paa at overtale de Andre, men det gaaer ikke med dem; han bliver altsaa staaende, Genstemmigheden er saa forbi, og Valget er gaaet tabt, eller ogsaa stee, hvad der er lagt saa stor Vægt paa, at dette ene Medlem overtaler de 8, og faaer altsaa et stort Fleertal bragt over paa sin Side. Men er det det, vi ville? — Nei, saa er der jo kommet et Minoritetsvalg af Præsten igjen, og det er jo dog et Fleertalsvalg, vi søge at bringe tilveie. Derfor antager jeg, at det er, som der stod i Betænkningen, at Mindretallet er den nidkjære og varme og ivrige Deel, men der er for dette Mindretal en langt større Anledning til at benytte sine Kræfter udenfor end netop i Udvalget. Man har sagt, det gaaer aldrig an med dette umiddelbare Valg, det er altfor meget at give dem; men hvad gives der Menigheden? Lad os vel lægge Mærke til, hvad Lovforslagets Gave til Menighederne er. Efter hvad der er opgivet os, er der hidtil indkommet gjennemsnitlig vel 24—25